

**ДО 90 - РІЧЧЯ КАФЕДРИ
«АВТОМАТИЗОВАНІ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНІ СИСТЕМИ»**

Клепиков В.Б.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Кафедра заснована в 1930 році одночасно з виділенням із ХПІ Харківського електротехнічного інституту (ХЕТІ). Кафедра створена за ініціативою професора П.П. Копняєва, засновника української електротехнічної школи. Викладачі і випускники кафедри зіграли велику роль в електрифікації та індустріалізації країни, вирішуючи завдання проектування, виготовлення, налагодження електроустаткування та систем автоматизації прокатних і доменних цехів Запорізького, Криворізького, Харківського турбінного заводів і багатьох інших важливих об'єктів перших п'ятирічок. До 1940 року кафедра була єдиною в Україні з підготовки інженерів-електроприводчиків.

У роки війни евакуйовані співробітники і випускники здійснили значний вплив на формування в Челябінську, Свердловську, Уфі, Кемерово, Прокоп'євські та Чебоксарах електротехнічних центрів і на створення у 1942 році в Москві тресту, який у подальшому став ведучим інститутом «ВНІ електропривод». У післявоєнні роки кафедра внесла великий вклад в підготовку гостродефіцитних фахівців з електрифікації промислових підприємств, приймаючи на перший курс до 200 студентів.

К досягненням кафедри останніх 60-ти років відносяться: формування групи викладачів під керівництвом О.О. Маєвського і В.Т. Долбні, яка займається питаннями перетворювальної техніки, що привело до відкриття в 1963 році кафедри промислової електроніки; захист 5-ти докторських і 51-й кандидатської дисертацій; створення нового наукового напрямку «Динаміка електромеханічних систем з нелінійним тертям», по якому захищено 21 кандидатська дисертація та використані теоретичні положення у 4-х докторських; ініціатива застосування методів нейронних мереж і генетичних алгоритмів для керування ЕМС та перші в СНД роботи з даного напрямку; розвиток топологічних методів аналізу та синтезу систем; новий метод мінімаксної оптимізації багаторазово інтегруючих систем; впровадження результатів наукових розробок на 17 підприємствах України; участь у 2-х Європроектах «TEMPUS» та оснащення навчального процесу сучасним обладнанням на суму 50 тис.€; створення першого в Україні електропривода електромобіля з суперконденсаторною батареєю; дослідження ролі модернізації електроприводів у збереженні енергетичних ресурсів і одержання в 2015 році Державної премії України в галузі науки і техніки; створення встановленого в електрокорпусі у 2011 році пам'ятного бюста професора Копняєва П.П.; підготовка для країни більш 6000 фахівців з вищою освітою.

Особлива заслуга кафедри - організація та проведення 25-ти міжнародних конференцій «Проблеми автоматизованого електропривода. Теорія і практика», 62 учасника яких захистили докторські та більш 160 – кандидатські дисертації.